

Mười năm tăng cường sỹ quan biên phòng cho các xã biên giới, hải đảo

ANH PHUONG

Năm 1998, Đảng ủy Bộ đội Biên phòng thống nhất với một số tỉnh, thành ủy chủ trương tăng cường cho mỗi xã đặc biệt khó khăn 1 cán bộ Bộ đội Biên phòng để tham mưu và tham gia giúp địa phương xây dựng hệ thống chính trị cơ sở, phát triển kinh tế - xã hội, củng cố quốc phòng - an ninh. Qua 10 năm tăng cường cán bộ Bộ đội Biên phòng cho các xã biên giới, hải đảo, xuất hiện nhiều điển hình tiên tiến, hiệu quả, đồng thời cũng đặt ra một số vấn đề cần được tổng kết rút kinh nghiệm nhằm đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp bảo vệ chủ quyền an ninh biên giới quốc gia.

1 - Những kết quả bước đầu

Thực hiện Chỉ thị số 15 của Thủ tướng Chính phủ, Nghị quyết số 150 của Đảng ủy quân sự Trung ương về quân đội tham gia lao động phát triển kinh tế - xã hội ở địa bàn chiến lược biên giới, hải đảo, ngày 20-12-1998, Đảng ủy Bộ đội

Biên phòng (BĐBP) ra Nghị quyết số 24-NQ/ĐU về nhiệm vụ của BĐBP thực hiện chủ trương trên ở các xã, phường biên giới, hải đảo. Ba năm đầu, 10 địa phương xây dựng kế hoạch tăng cường cán bộ xã là: Hà Giang, Cao Bằng, Điện Biên, Thanh Hóa, Nghệ An, Quảng Nam, Quảng Trị, Đắc

Nông, Bình Phước, Sóc Trăng, Kon Tum. Trên cơ sở đó, Bộ chỉ huy Biên phòng các tỉnh chủ động lựa chọn cán bộ và Bộ Tư lệnh ra quyết định bổ nhiệm, điều động cán bộ tăng cường cho các xã. Cán bộ tăng cường xã đều là cán bộ, đảng viên, có kinh nghiệm trong công tác vận động quần chúng, nhiều người đã

Với gần 8.000 km đường biên giới và 1.012 xã, phường, thuộc 203 huyện thị của 44 tỉnh, thành phố; dân số khoảng 7,2 triệu người, gồm 46 dân tộc cư trú đan xen, đời sống của đồng bào các dân tộc ở khu vực biên giới tuy được cải thiện, nâng cao trong những năm đổi mới vừa qua, nhưng so với các địa bàn khác thì vẫn còn nhiều khó khăn, bất cập. Đặc biệt qua khảo sát cuối năm 2006 ở khu vực biên giới cho thấy, còn gần 300 thôn, bản chưa có đảng viên, hơn 1.000 thôn, bản chưa đủ đảng viên để lập chi bộ; trình độ học vấn và năng lực quản lý, điều hành của đa số đội ngũ cán bộ, đảng viên còn yếu.

qua chỉ huy Đồn Biên phòng.

Từ tháng 1-1999 đến tháng 8-2000 triển khai tăng cường cán bộ BDBP về cơ sở cho 31 tỉnh, gồm 438 sỹ quan, quân nhân chuyên nghiệp cho 438 xã biên giới, xã đặc biệt khó khăn. Có 33 đồng chí được bầu vào Hội đồng nhân dân, trong số đó có 24 đồng chí được địa phương giao chức vụ (phó chủ tịch Ủy ban nhân dân xã, trưởng hoặc phó ban công an xã, trưởng ban chỉ huy xã đội, trưởng ban xóa đói, giảm nghèo...).

Đến năm 2005, đáp ứng tình hình mới ở một số địa bàn biên giới, tăng cường cho các xã biên giới Hà Giang 34 cán bộ. Đến tháng 10 - 2006, có 28 tỉnh có cán bộ BDBP tăng cường, gồm 422 đồng chí, trong đó 82 đồng chí tham gia cấp ủy, chính quyền xã. Hiện nay, còn 29/43 tỉnh triển khai tăng cường cán bộ, sỹ quan cho 362 xã biên giới và 2 xã nội địa giáp xã biên giới với tổng số 427 cán bộ, trong đó 217 người giữ các chức danh chủ chốt ở địa phương.

Theo quy định của Đảng ủy Bộ Tư lệnh BDBP, số cán bộ tăng cường xã của BDBP đều do cấp ủy, chỉ huy đồn biên phòng trực tiếp quản lý chỉ huy, chỉ đạo; thực hiện chế độ giao ban, báo cáo tình hình, hằng tháng có báo cáo kết quả công tác với Ban Chỉ huy Đồn Biên phòng. Nhiệm vụ của cán bộ tăng cường xã được cấp ủy địa phương giao rất cụ thể: trực tiếp

tham mưu cho Đảng ủy xã xây dựng, củng cố cơ sở chính trị, chăm lo xây dựng đội ngũ cán bộ dân tộc, chủ trì triển khai thực hiện Chương trình 135 và chỉ đạo công tác quốc phòng - an ninh trên địa bàn.

Về chính sách, theo chế độ chung, đội ngũ cán bộ BDBP tăng cường xã được phụ cấp công tác phí 100.000đ/tháng. Bốn địa phương quan tâm hỗ trợ mỗi cán bộ tăng cường hằng tháng được trợ cấp từ 200 đến 400 nghìn đồng (Hà Giang, Lào Cai, Sơn La, Cao Bằng). Hiện nay, 7 tỉnh quan tâm trích kinh phí của địa phương và của đơn vị hỗ trợ thêm cho các cán bộ tăng cường là: Quảng Trị, Kiên Giang, Gia Lai, Bình Thuận, Cà Mau, Quảng Bình và Bình Phước. Kết quả đánh giá, phân loại chất lượng cán bộ tăng cường cho thấy: năm 2003 có 75 đồng chí đạt loại trung bình, năm 2005 chỉ còn 34 đồng chí, đến năm 2007 còn 21 đồng chí; có 27 đồng chí được các cấp khen thưởng.

Có thể nói, cán bộ tăng cường cho xã đã phát huy tốt vai trò trách nhiệm, nắm chắc tình hình, tích cực tham mưu cho cấp ủy, chính quyền địa phương về phát triển kinh tế - xã hội, củng cố quốc phòng - an ninh; củng cố, xây dựng các tổ chức đảng, chính quyền, đoàn thể trong sạch, vững mạnh; tham mưu xây dựng quy chế làm việc của Đảng ủy, Hội đồng nhân dân, Ủy ban

nhân dân, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể quần chúng, từng bước đưa chế độ sinh hoạt, công tác của các tổ chức đảng, chính quyền và các đoàn thể đi vào nề nếp; góp phần nâng cao năng lực lãnh đạo, quản lý điều hành của cấp ủy, chính quyền cơ sở và các tổ chức đoàn thể xã; mối quan hệ giữa Đảng, chính quyền với nhân dân ở các tuyến biên giới chặt chẽ hơn, uy tín của BDBP với địa phương và các ngành được nâng cao. Đội ngũ cán bộ tăng cường của BDBP trực tiếp cùng với đội ngũ cán bộ chủ chốt ở địa phương tuyên truyền vận động đồng bào các dân tộc chuyển đổi cơ cấu kinh tế, xóa đói, giảm nghèo, làm tốt công tác xây dựng và bảo vệ biên giới, ngăn chặn các tệ nạn, giải quyết các vụ việc phức tạp gây bức xúc trong nội bộ nhân dân dứt điểm ngay từ cơ sở.

2 - Khó khăn và vướng mắc

Việc triển khai cán bộ biên phòng tăng cường xuống các xã biên giới là một nội dung mới trong công tác dân vận của quân đội nói chung và của công tác vận động quần chúng BDBP nói riêng. Do vậy, khó khăn nhất hiện nay là cần có một cơ chế thống nhất từ trung ương đến các địa phương trên cơ sở xác định rõ chức năng, nhiệm vụ, mối quan hệ của cán bộ tăng cường với cấp ủy, chính quyền địa phương; công tác quản lý cán bộ, sinh hoạt đảng...

- Cán bộ tăng cường của ĐBĐP quen tác phong chỉ huy, sinh hoạt trong môi trường quân đội, kiến thức kinh tế, xã hội còn nhiều mặt bất cập nên khi xuống địa bàn chủ trì cấp ủy, chính quyền xã thường cứng nhắc hoặc quá ôm đồm công việc, làm thay các công việc của cán bộ địa phương, do đó cán bộ địa phương ý lại.

- Chế độ, chính sách của cán bộ tăng cường xã của ĐBĐP chưa được quan tâm, chưa đáp ứng điều kiện sinh hoạt, đi lại ở địa bàn đặc biệt khó khăn, nên kém phần khởi, ít nhiều ảnh hưởng đến chất lượng công tác.

- Một số đơn vị chưa quán triệt hết ý nghĩa, vai trò, chức năng, nhiệm vụ của cán bộ tăng cường, nên còn cử một số cán bộ chất lượng thấp, không đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ, có trường hợp không hoàn thành nhiệm vụ.

- Một số cán bộ chưa xác định rõ trách nhiệm, mối quan hệ với xã, với đồn biên phòng, nên nắm không chắc yêu cầu, nhiệm vụ để tham mưu cho cấp ủy, chính quyền địa phương. Một số cấp ủy, chỉ huy đồn chưa làm tốt công tác phối hợp với cấp ủy, chính quyền xã trong chỉ đạo, quản lý cán bộ để một số cán bộ vi phạm kỷ luật.

- Việc chỉ đạo và hướng dẫn triển khai của các cơ quan chức năng, thực hiện ở các địa phương chưa đồng bộ, chưa thống nhất, nhiều vấn đề nảy sinh chậm được

tháo gỡ và giải quyết kịp thời.

3 - Bài học kinh nghiệm

Từ thực tiễn và kết quả những năm qua có thể khẳng định một số kinh nghiệm sau:

Một là, về nhận thức, phải thấy rõ việc tăng cường cán bộ ĐBĐP xuống các xã biên giới đặc biệt khó khăn là một chủ trương đúng đắn, vừa cơ bản, vừa cấp thiết, thể hiện rõ chức năng của đội quân chiến đấu và công tác cũng như tình cảm và trách nhiệm của quân đội nói chung và của lực lượng ĐBĐP nói riêng đối với các địa bàn biên giới, hải đảo đặc biệt khó khăn và

đối với đồng bào các dân tộc..

Hai là, để bảo đảm vai trò nòng cốt chuyên trách của ĐBĐP trong xây dựng nền biên phòng toàn dân và phát huy hiệu quả của cán bộ tăng cường, phải quy định rõ chức trách, nhiệm vụ, mối quan hệ của cán bộ tăng cường với xã. Đặc biệt, phải cơ cấu cán bộ tăng cường của ĐBĐP giữ chức danh cụ thể trong cán bộ chủ chốt của xã.

Ba là, phải lựa chọn những cán bộ, sỹ quan có phẩm chất, năng lực, yên tâm công tác, có kinh nghiệm; cần chú trọng tuổi quân, tuổi đời và trình độ kiến thức của cán bộ tương xứng với mặt bằng chung của cán bộ xã để

Cán bộ và chiến sĩ Đồn Biên phòng 312 giải thích và hướng dẫn luật cho chủ tàu cá

Ảnh: TTXVN

Từ 1999 đến nay, đội ngũ cán bộ tăng cường cho xã của BDBP đã trực tiếp giúp các xã biên giới củng cố kiện toàn được hàng trăm tổ chức đảng, phát hiện bồi dưỡng và đề xuất địa phương thay thế trên 700 cán bộ chủ chốt cấp xã và thôn bản, phát triển hàng nghìn đảng viên mới (Nghệ An 1.537, Hà Giang 1.330, Cao Bằng 143, Quảng Trị 535...), xóa hơn 100 thôn bản "trắng" đảng viên và tổ chức đảng (Hà Giang: 60 thôn bản "trắng" đảng viên, Nghệ An 40 thôn bản "trắng" chi bộ...), củng cố gần 4.000 chi hội, tổ Phụ nữ, Đoàn Thanh niên, Hội Nông dân, Hội Cựu chiến binh..., hơn 7.000 Tổ An ninh nhân dân, Tổ Tự quản, Tổ Hòa giải.

thuận lợi trong quan hệ công tác.

Bốn là, Ban Tổ chức tỉnh, thành ủy phối hợp chặt chẽ với Đảng ủy Biên phòng tỉnh và các huyện biên giới tổ chức các lớp bồi dưỡng, tập huấn nghiệp vụ chuyên môn để đội ngũ cán bộ tăng cường có kiến thức và năng lực làm tham mưu cho cấp ủy, chính quyền địa phương một cách có hiệu quả.

Năm là, cần quan tâm chế độ, chính sách, trang bị phương tiện thiết yếu bảo đảm điều kiện công tác và sinh hoạt của cán bộ tăng cường.

4 - Đề xuất và kiến nghị

Để tiếp tục triển khai thực hiện chủ trương tăng cường cán bộ về các xã giúp địa phương củng cố cơ sở chính trị, phát triển kinh tế - xã hội, tăng cường quốc phòng, an ninh ở khu vực biên giới đạt hiệu quả tốt hơn đề nghị:

Thứ nhất, rà soát lại số lượng, chất lượng đội ngũ

cán bộ tăng cường hiện có để sắp xếp kiện toàn đội ngũ cán bộ tăng cường ở các đơn vị. Nghiên cứu hoàn chỉnh quy chế phối hợp giữa các cấp trong việc quản lý, sử dụng đội ngũ cán bộ tăng cường.

Thứ hai, thường xuyên trao đổi, đánh giá kết quả hoạt động của đội ngũ cán bộ tăng cường, biểu dương, khen thưởng kịp thời những tập thể, cá nhân có cách làm hay, hiệu quả; bồi dưỡng, tập huấn cho đội ngũ cán bộ tăng cường bảo đảm có đủ phẩm chất và năng lực tiến hành công tác, nhất là kiến thức xây dựng Đảng và quản lý nhà nước.

Thứ ba, duy trì tốt quy chế phối hợp giữa Đảng ủy, Bộ Tư lệnh BDBP với các tỉnh, thành ủy; giữa Đảng ủy, Bộ chỉ huy biên phòng tỉnh, thành với các huyện, thị ủy và giữa Đảng ủy, Ban chỉ huy Đồn biên phòng với cấp ủy, chính quyền các xã biên giới trong việc lãnh đạo, chỉ đạo công tác biên phòng nói

chung và trong chỉ đạo quản lý hoạt động của cán bộ tăng cường nói riêng.

Thứ tư, Ban Tổ chức Trung ương và Tổng cục Chính trị sớm có hướng dẫn quản lý sinh hoạt đảng đối với cán bộ tăng cường của BDBP (chuyển sinh hoạt tạm thời hay chuyển sinh hoạt chính thức), nhất là số anh em tham gia cấp ủy một cách thống nhất.

Thứ năm, Bộ Nội vụ ban hành chế độ chính sách, ưu đãi hỗ trợ tạo điều kiện cho đội ngũ cán bộ tăng cường cơ sở nói chung, cán bộ tăng cường xã của BDBP nói riêng, nhằm giảm bớt những khó khăn, động viên cán bộ yên tâm công tác, tạo điều kiện để anh em hoàn thành tốt chức trách, nhiệm vụ của mình.

Thứ sáu, Bộ Quốc phòng có quy định cụ thể về biên chế, chức danh và cấp hàm đối với cán bộ tăng cường xã của BDBP, khi đảm đương các chức danh đảng và chính quyền ở cơ sở biên giới. □